

SG, Mgops
30.12.2024
mu20

Kielce, dnia 19 grudnia 2024r.

Znak:PSZ.VI.431.10.2024

0569255
Data wpływu: 2024-12-30
Nr: PP.9407.2024
Przyjęt.: Paweł Szwarc
Pomoc administracyjna
Załączników: 1

Pan Wacław Szarek

Burmistrz Sędziszowa

ZALECENIA POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w dniu **15 listopada 2024 roku** przeprowadził kontrolę kompleksową w zakresie realizacji przez Gminę zadań własnych wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024, poz. 1673 t.j.) dotyczących:

1. Opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. Zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Tworzenia zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 22 czerwca 2023 r. do dnia kontroli. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana protokole.

Na podstawie uzyskanych w trakcie kontroli informacji ustalono, że w badanym okresie Rada Miejska Uchwałą Nr II/12/2024 w dniu 28 maja 2024 roku przyjęła do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sędziszów na lata 2024-2030. Nazwa Programu jest zgodna z wymogami określonymi w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy (Dz. U. 2024, poz. 424). Odpowiedzialność za wykonanie ww. uchwały zgodnie z treścią §3 spoczywa na Burmistrzu Sędziszowa. Ww. uchwała wygasła uprzednio obowiązujący Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gm. Sędziszów na lata 2021-2025, przyjęty na podstawie Uchwały Nr XXX/256/2020 RM Sędziszów z 29.12.2020r.

Kontrola wykazała, że na realizację obowiązujących w okresie kontroli Programów, w budżecie Gminy zarówno w roku 2023, jak i 2024 zabezpieczono środki w rozdziale 85 205 - *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie*. Środki te przeznaczano na działania profilaktyczne skierowane zarówno do ogółu społeczności lokalnej, jak i konkretnych grup odbiorców (rodzice, dzieci, młodzież) ukierunkowane na edukację w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej, uzależnień, jak również mające na celu kształtowanie kompetencji rodzicielskich. Sfinansowano również szkolenia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, spektakle profilaktyczne, konkursy dla dzieci oraz działalność gabinetu psychologiczno-socjologicznego.

Gmina Sędziszów dysponuje zasobami kadrowymi i infrastrukturą techniczną umożliwiającą świadczenie na rzecz osób uwikłanych w przemoc domową specjalistycznego poradnictwa, w tym: socjalnego, psychologicznego, prawnego. Ww. poradnictwo świadczone jest w Punkcie Konsultacyjnym, który udziela wsparcia osobom z problemem alkoholowym i członkom ich rodzin, w tym uwikłanym domową lub zagrożonym tym zjawiskiem ze względu na uzależnienia. Ww. infrastruktura została zarejestrowana w Centralnej Aplikacji Statystycznej i składa corocznie sprawozdania ze wsparcia udzielanego na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy w ramach sprawozdania resortowego *Przemoc*. Punkt figuruje również w bazie podmiotów i instytucji udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej w województwie świętokrzyskim, aktualizowanej co rocznie przez Wojewodę Świętokrzyskiego. W strukturze organizacyjnej i siedzibie MGOPS funkcjonuje również Gabinet Psychologiczno-Socjologiczny, który świadczy pomoc osobom dotkniętym i stosującym przemoc.

Zespół kontroli ustalił, że w okresie objętym oceną zadanie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy było realizowane. Gmina prowadziła działania edukacyjne w stosunku do rodziców pochodzących z rodzin zagrożonych przemocą, ukierunkowanych na wzmacnianie ich opiekuńczo-wychowawczych kompetencji względem dzieci.

Gmina nie dysponuje infrastrukturą umożliwiającą zapewnienie osobom doświadczającym przemocy schronienia w ośrodkach wsparcia. Ustalono, że w okresie kontroli nie zachodziła konieczność umieszczenia pokrzywdzonych osób w tego typu ośrodkach. W przypadku wystąpienia zagrożenia ze strony osoby stosującej przemoc, wobec osób stosujących przemoc domową stosowano przewidziane przepisami ustawy środki zapobiegawcze kontaktowaniu się ww. osób z pokrzywdzonymi.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy prowadzono interwencje w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, polegające na zapewnianiu dzieciom ochrony poprzez umieszczanie ich u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. W toku analizy ww. spraw stwierdzono, że procedura ta była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na potrzeby ustandaryzowania sposobu realizacji w Gminie interwencji w trybie art. 12a ustawy, opracowano i przyjęto w drodze Zarządzenia Kierownika MGOPS procedurę postępowania dla pracowników socjalnych MGOPS w sytuacji konieczności zastosowania art. 12a przedmiotowej ustawy (Zarządzenie Nr K.021.08a.2024). Zapis w pkt 11 załącznika do Zarządzenia jest niezgodny z zapisami art. 12a ustawy, gdyż ogranicza możliwość podejmowania ww. interwencji przez pracowników socjalnych do godzin w których funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziszowie.

Gmina Sędziszów w okresie przejściowym, przewidzianym zapisami ustawy z dnia 5 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz. 535) podjęła działania w kierunku przekształcenia dotychczasowego lokalnego systemu w system przeciwdziałania przemocy domowej.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego uregulowano w Uchwale nr LX/501/2023 z dnia 24 lipca 2023. Z uwagi na częściową niezgodność uchwały z zapisami przedmiotowej ustawy Wojewoda Świętokrzyski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze, na podstawie którego Rada Gminy została zobowiązana do doprowadzenia ww. aktu do zgodności z prawem. W dniu 30 sierpnia 2023 r. Rada Miejska w Sędziszowie przyjęła Uchwałę Nr LXI/515/2023 w sprawie zmiany uchwały Nr LX/501/2023 Rady Miejskiej Sędziszów z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania Członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziszowie stanowiącą realizację wydanych zaleceń.

Burmistrz Sędziszowa zawarł Porozumienia o współpracy, o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej ze wszystkimi podmiotami i instytucjami ustawowo zobligowanymi do uczestnictwa w Zespole, a następnie powołał Zespół Interdyscyplinarny. Zarówno zawarcie porozumień, jak i powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego nastąpiło z zachowaniem terminu wynikającego z art. 16 ustawy (Dz. U. 2023 poz. 535).

Ustalono, że skład Zespołu Interdyscyplinarnego jest zgodny z wymogami określonymi w art. 9a ust. 3, 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego przed przystąpieniem do pracy złożyli wymagane na mocy art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oświadczenia. Administrator danych osobowych wypełnił wobec wszystkich przedstawicieli ZI obowiązek wynikający z art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W okresie objętym oceną Zespół Interdyscyplinarny uczestniczył w 12 posiedzeniach. Wszystkie zostały zorganizowane z zachowaniem trybu wskazanego w art. 9a ust. 7 oraz 7b ustawy.

W trakcie 9 posiedzeń została zapewniona 100 % frekwencja, natomiast o jednostkowych nieobecnościach na pozostałych posiedzeniach, Przewodniczący Zespołu był informowany z odpowiednim wyprzedzeniem, zgodnie z trybem przewidzianym ustawą.

W toku kontroli analizie poddano również *Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziszowie oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych*. Stwierdzono, że zapisy ww. dokumentu są częściowo

niezgodne z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzenia (Dz. U. 2023 poz. 1870).

Przedmiotem kontroli objęto również sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Po zapoznaniu się z dokumentacją procedur prowadzoną w okresie podlegającym ocenie zespół kontrolerów stwierdził, że sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty spełnia standardy określone zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. 2023, poz. 1870).

W odniesieniu do akt spraw syg. ZI-66.9.2024, ZI.66.21.2024, związanych z realizacją interwencji w trybie art. 12a ustawy, stwierdzono brak kopii notatki urzędowej o której mowa w §8 ust. 3 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony*. Powyższe stanowi zaniechanie realizacji obowiązku przez funkcjonariuszy uczestniczących w powyższych interwencjach.

Uwagi:

- w niektórych przypadkach członkowie grup diagnostyczno-pomocowych powoływani byli spośród członków zespołu interdyscyplinarnego;
- obowiązujący Gminny Program, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy nie zawiera harmonogramu działań, który umożliwiłby określenie częstotliwości realizowanych działań oraz wskazywał konkretne podmioty odpowiedzialne za wdrożenie przedsięwzięć tam wskazanych. W ocenie zespołu kontrolerów uwzględnienie ww. elementu ułatwi monitorowanie stopnia realizacji Programu;
- jednostka nie posiada opracowanej procedury postępowania na wypadek konieczności zapewnienia schronienia osobom pokrzywdzonym przemocą domową.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**. W stosunku do opracowanych dokumentów regulujących sposób funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych oraz sposób postępowania pracowników socjalnych MGOPS w sytuacji zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 12 a ustawy, stwierdzono częściową niezgodność z obowiązującymi przepisami. Stwierdzono również zaniechanie przez funkcjonariuszy Policji uczestniczących w interwencjach prowadzonych na podstawie art. 12a (sprawy ZI-66.9.2024, ZI.66.21.2024) obowiązku wskazanego w §8 ust. 3 Rozporządzenia MSWiA z dnia 4 września 2023 r. Powyższy stan faktyczny nie oddziaływał jednak na jakość realizowanego wsparcia udzielanego rodzinom/środowiskom dotkniętym przemocą domową. Za stwierdzone uchybienia odpowiadają Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz funkcjonariusze Policji uczestniczący w ww. interwencjach.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości – stosownie do §19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1165) – wnoszę o:

1. Dostosowanie treści *Regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego Sędziszowie oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych* do zgodności z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
2. Dostosowanie treści w pkt 11 *procedury postępowania dla pracowników socjalnych MGOPS w sytuacji konieczności zastosowania art. 12a* do zgodności z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej poprzez usunięcie zapisu wskazującego na możliwość podejmowania ww. interwencji przez pracowników socjalnych MGOPS w Sędziszowie wyłącznie w godzinach funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziszowie;
3. Zapoznać z wynikami kontroli dot. procedur Niebieskie Karty (sprawy ZI-66.9.2024, ZI.66.21.2024) przedstawiciela Policji, będącego członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego, celem zapewnienia realizacji przez funkcjonariuszy uczestniczących w interwencjach prowadzonych na podstawie art. 12a ustawy obowiązku przekazywania kopii notatki urzędowej, o której mowa w §8 ust. 3 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecka w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.*

Rekomendacje:

- Opracowanie i uwzględnienie w zapisach Gminnego Programu (zał. do Uchwały Nr II/12/2024 z 28 maja 2024 roku) harmonogramu działań, który umożliwiłby określenie częstotliwości realizowanych działań oraz wskazywał konkretne podmioty odpowiedzialne za wdrożenie przedsięwzięć tam wskazanych;
- Mając na uwadze nadane ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej kompetencje Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie rozpatrywania skarg osób objętych procedurą NK na członków grup diagnostyczno-pomocowych (art. 9b ust. 16) oraz monitorowania pracy GDP (art. 9b ust. 2 pkt 6), w celu zachowania obiektywizmu, rekomenduje się powoływanie do grup diagnostyczno-pomocowych osób spoza zespołu interdyscyplinarnego (jeśli zasoby kadrowe i organizacja pracy poszczególnych instytucji umożliwiają takie rozwiązanie);
- Opracowanie przez Zespół Interdyscyplinarny procedur optymalizujących działania poszczególnych przedstawicieli w sytuacji wystąpienia potrzeby zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej schronienia w ośrodkach wsparcia.

Jednostka podlegająca kontroli może na podstawie §19.2 Rozporządzenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 130 ust.1 ustawy o pomocy społecznej: *Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.*

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Józef Bryk